

Posudek oponentky diplomové práce

Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **PhDr. Kateřina Štinglová**

Název práce: **Příprava na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia. Pohled rodičů a dětí.**

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Komárková, PhD.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 60

Počet stran příloh: 4

Počet titulů v seznamu literatury: adekvátně DP

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

X			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití
výzkumných

	X		
--	---	--	--

empirických metod

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost
teoretické a

	X		
--	---	--	--

praktické části

Návaznost kapitol a subkapitol

--	--	--	--

	X		
--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce:

Volba tématu a typ diplomové práce:

- V tematice víceletých gymnázií, nebo jinými slovy v tematice selektivního systému v ČR jde bezesporu o velmi důležitou problematiku, aktuální (zřejmě i do budoucích let), které je třeba věnovat pozornost z nejrůznějších úhlů pohledu. Školsko-politické texty jsou k dispozici, méně zatím máme výzkumů beroucích v potaz náhledy učitelské, rodičovské a žákovské. Z tohoto důvodu hodnotím pozitivně volbu tématu diplomové práce, která se orientuje na období příprav na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia právě z pohledů rodičů a jejich dětí. Vzhledem k zaměření je vhodná i volba teoreticko-empirického typu práce.

Komentáře k teoretické části DP:

- V diplomové práci je těžištěm výzkumná část, ve vztahu k cíli práce naprosto oprávněně. Přesto si myslím, že teoretickým východiskům měla být věnována větší pozornost. Je srozumitelné, že autorce jde především o psychologický úhel pohledu na problematiku (prožívání, přístup, zhodnocení zkušenosti u vybraných aktérů), tento úhel pohledu však je sycen celkovým společenským kontextem problematiky (rozporuplnost problematiky vývěrových škol má dvě základní roviny – společensko-ideologickou a pedagogicko-psychologickou). Myslím si tedy, že stručně představený kontext by byl ku prospěchu věci, a to nejen kvůli rámování problematiky, ale především pro hlubší interpretaci dat z výzkumu.
- Autorka začíná svůj text stručným vymezením některých termínů, „relevantních pro danou práci“ (prožívání, emoce, stres, coping, motivace, sociální opora, klima školy a třídy, mladší školní věk). Až na občasné zmínky tu linka výkladu není vedena k tematice přípravy na přijímací zkoušku: předpokládám, že autorka usoudila, že jde o obtížné období v mladším školním věku a podle toho volila termíny. Proč však tedy ne jiné - např. situace rozhodování, konflikty, sociální srovnávání a posuzování atp., věk dospělosti – vzhledem k tomu, že ji zajímají i rodiče? (viz otázka k obhajobě)
- V teoretické části najdeme ještě legislativní stránku přijímacího řízení a přehled tří výzkumů zaměřených na víceletá gymnázia (Upozorňuji autorku na výzkum M. Vítečkové, který se zaměřil i na obdobnou tematiku jako její DP – pohled rodičů): představení závěrů ze sociologické studie Analýza výzev ve vzdělávání je jakýmsi shrnutím problematiky, na kterou lze navázat v empirickém výzkumu konkrétnějším zaměřením. Závěr textu teoretické části obsahuje ještě odstavec nazvaný „Shrnutí“, kde je citována část „Analýzy“.

Komentáře k empirické části DP:

- Empirická část je – jak výše uvedeno - těžištěm diplomového úkolu.
- V textu autorka prezentuje metodu interpretativní fenomenologické analýzy jako přístup, který jí umožní naplnit cíle výzkumu. Oceňuji přemýšlení autorky o výběru vzorku z hlediska úspěšnosti – neúspěšnosti v přijímacím řízení.
- Základní metodou byl rozhovor se šesti respondenty - rodiči (všechno matky) a dětmi: jeho výsledky jsou přehledně uspořádány, doprovázeny autentickými výroky, které svědčí o důvěře mezi autorkou DP a respondenty. Nemohu se však ubránit komentáři, že IPA – jak už to má ve svém názvu - klade důraz na všestrannou interpretaci : v textu jsem jí však našla poskrovnu. Komplexnějšímu pohledu na problematiku by zřejmě napomohlo – když už jsou zkoumány jen tři rodiny - aby byly spárovány všechny tři – tj. i u rodin neúspěšných a těch, kdy to bylo „na pomezí“, a aby v interpretaci byly prolomeny více individuální výpovědi. Možná, že by se tak autorka lépe dobrala toho, co slibuje při charakteristice IPA – k esenci prožívání.

- Práce obsahuje část Diskuse, která se vrací k některým poznatkům z přehledu termínů (zátěžové období atp.) a výzkumům, závěr má shrnující povahu.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Co jsou teoretická východiska pro váš výzkum? (V abstraktu píšete, že vymezení termínů je nutné pro pochopení teoretických východisek práce.)
- Prosím autorku, aby zdůvodnila výběr termínů v teoretické části práce.
- Jak podle vašeho názoru problematiku prožívání ovlivňuje to, že respondentkami byly matky?
- Na základě zkušenosti s vaší výzkumem – co byste pozměnila a jak?

Závěr posouzení diplomové práce:

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**
Navrhovaná klasifikace: **velmi dobře**

Datum: 13. května 2020

podpis: Doc. PhDr.Hana Kasíková, CSc.